

Прикази: 27-03-2024			
Соп. (Л/л)	Број:	Година:	Вредност:
0504 - 1456	1		

Посебни финансиски извештаи и Извештај на независниот ревизор

Макпетрол АД Скопје

31 декември 2023 година

Содржина

Извештај на независниот ревизор	1
Посебен извештај за финансиската состојба	3
Посебен извештај за сеопфатната добивка	4
Посебен извештај за промените во капиталот	5
Посебен извештај за паричните текови	6
Белешки кон посебните финансиски извештаи	7
Прилози	
Прилог 1 – Посебна годишна сметка	
Прилог 2 – Посебен годишен извештај	

Извештај на независниот ревизор

До: Акционерите на
Макпетрол АД Скопје

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 526-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
Е Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за посебните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните посебни финансиски извештаи на Макпетрол АД Скопје ("Друштвото"), составени од Извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2023 година, и Извештај за сеопфатната добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 35.

Одговорност на раководството за посебните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на посебни финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие посебни финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали посебните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во посебните финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од процената на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во посебните финансиски извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на посебните финансиски извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Друштвото.

Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на посебните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Наше мислење е дека, посебните финансиските извештаи ја презентираат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Друштвото Макпетрол АД Скопје на ден 31 декември 2023 година, како и резултатот од неговото работење и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРП“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Северна Македонија број 79 од 2010 година

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на посебниот годишен извештај за работењето на Макпетрол а.д., Скопје за 2023 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2023 година, со историските финансиски информации објавени во посебната годишна сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2023, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34 став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски информации објавени во Годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба за 2023 година, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во посебната годишна сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи на Макпетрол АД Скопје со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2023 година.

Марјан Андонов
Управител
Грант Торнтон ДОО, Скопје

Скопје, 27 март 2024 година

Маја Атанасовска
Овластен ревизор

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Северна Македонија број 79 од 2010 година

Посебен извештај за финансиската состојба

	Бел.	2023 000 мкд	На 31 декември 2022 000 мкд
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	4.350.024	4.229.458
Нематеријални средства	6	3.789	7.165
Вложувања во недвижности	7	25.579	26.310
Вложувања во подружници	9	310.240	285.241
Вложувања во придружени друштва	9	536.118	536.118
Финансиски средства расположливи за продажба	10	937.244	772.244
Финансиски побарувања	11	290	524
		6.163.284	5.857.060
Тековни средства			
Финансиски побарувања	11	235	619
Залихи	12	1.057.274	1.164.924
Побарување за платен данок од добивка		67.279	37.154
Побарувања од купувачи и останати побарувања	13	983.189	1.699.171
Парични средства и еквиваленти	14	938.415	349.722
		3.046.392	3.251.590
Вкупно средства		9.209.676	9.108.650
Капитал и обврски			
Капитал			
Акционерски капитал	15	3.135.464	3.135.464
Резерви	15	2.204.917	1.675.370
Акумулирани добивки		2.446.606	2.523.282
		7.786.987	7.334.116
Обврски			
Тековни обврски			
Позајмици	16	158	305.086
Обврски за данок од добивка		10.491	14.286
Обврски спрема добавувачи и останати обврски	17	1.412.040	1.455.162
		1.422.689	1.774.534
Вкупно обврски		1.422.689	1.774.534
Вкупно капитал и обврски		9.209.676	9.108.650

Овие посебни финансиски извештаи се одобрени од Раководството на Друштвото на ден 27 февруари 2024 година и се потпишани во негово име од:

Г-дин Андреја Јосифовски
Претседател на Управен Одбор

Г-дин Михајло Борозанов
Директор на Дирекција за финансии

Посебен извештај за сеопфатната добивка

	Бел.	Година што завршува на 31 декември	
		2023 000 мкд	2022 000 мкд
Приходи од продажба	18	30.032.601	37.149.802
Останати деловни приходи	19	353.504	391.955
Потрошени материјали	20	(264.139)	(325.418)
Набавна вредност на продадени стоки		(26.222.663)	(33.047.387)
Трошоци за користи на вработените	21	(1.717.448)	(1.434.765)
Амортизација и депрецијација	5,6,7	(259.796)	(249.495)
Останати деловни трошоци	22	(1.078.568)	(1.098.360)
Промени во залихите		(20.484)	(18.991)
Добивка од работење		823.007	1.367.341
Финансиски приходи	23	17.388	62.675
Финансиски расходи	23	(8.361)	(21.404)
Финансиски приходи / (расходи), нето		9.027	41.271
Добивка пред оданочување		832.034	1.408.612
Данок на добивка	24	(61.318)	(117.652)
Добивка за годината		770.716	1.290.960
Останата сеопфатна добивка за годината:			
Промена на објективната вредност на финансиските средства расположливи за продажба	10,15	165.000	6.600
Вкупна сеопфатна добивка за годината		935.716	1.297.560
Добивка расположлива за сопствениците		770.716	1.290.960
Вкупна сеопфатна добивка за сопствениците		935.716	1.297.560
Заработувачка по акција (денари по акција)			
- Основна и разводнета	25	7.260	12.764

Посебен извештај за промените во капиталот

	Акционерски капитал		Резерви	Акумулирани. добивки	Вкупно
	Регистриран капитал	Сопствени акции			
	000 мкд	000 мкд	000 мкд	000 мкд	000 мкд
На 01 јануари 2023 година	3.483.842	(348.378)	1.675.370	2.523.282	7.334.116
<i>Трансакции со сопствениците</i>					
Распоред на акумулирани добивки (Бел. 15)	-	-	364.547	(364.547)	-
Распоред за дивиденди и награди	-	-	-	(482.845)	(482.845)
Вкупно трансакции со сопствениците	-	-	364.547	(847.392)	(482.845)
Добивка за годината	-	-	-	770.716	770.716
Останата сеопфатна добивка (Бел. 10 и 15)	-	-	165.000	-	165.000
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	165.000	770.716	935.716
На 31 декември 2023 година	3.483.842	(348.378)	2.204.917	2.446.606	7.786.987
На 01 јануари 2022 година	3.483.842	(348.378)	1.000.070	2.309.849	6.445.383
<i>Трансакции со сопствениците</i>					
Распоред на акумулирани добивки (Бел. 15)	-	-	668.700	(668.700)	-
Распоред за дивиденди и награди	-	-	-	(408.827)	(408.827)
Вкупно трансакции со сопствениците	-	-	668.700	(1.077.527)	(408.827)
Добивка за годината	-	-	-	1.290.960	1.290.960
Останата сеопфатна добивка (Бел. 10 и 15)	-	-	6.600	-	6.600
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	6.600	1.290.960	1.297.560
На 31 декември 2022 година	3.483.842	(348.378)	1.675.370	2.523.282	7.334.116

Посебен извештај за паричните текови

	Бел.	Година што завршува на	
		31 декември 2023 000 мкд	31 декември 2022 000 мкд
Деловни активности			
Приливи од купувачи		30.957.919	36.800.814
Исплати на добавувачи и вработени		(29.245.827)	(36.012.152)
		1.712.092	788.662
Платена камата		(1.579)	(5.190)
Платен данок од добивка		(95.238)	(226.370)
		1.615.275	557.102
Инвестициони активности			
(Одлив) за набавка на недвижности, постројки и опрема	5	(364.549)	(446.482)
(Одлив) за набавка на нематеријални средства	6	(800)	(848)
Продадени нетековни средства чувани за продажба		-	1.845
Приливи од продажба на недвижности, постројки и опрема	5	1.738	74.784
Приливи од финансиски позајмици, нето	11	618	813
Приливи од камати		11.975	5.866
(Одлив) за вложување во подружница	9	(24.999)	-
Приливи од дивиденди	9	135.999	88.605
		(240.018)	(275.417)
Финансиски активности			
Платени дивиденди		(481.636)	(407.375)
(Отплата) на кредити		(1.754.108)	(10.561.383)
Приливи од кредити		1.449.180	10.770.555
		(786.564)	(198.203)
Нето промена на парични средства и еквиваленти		588.693	83.482
Парични средства и еквиваленти на почетокот		349.722	266.240
Парични средства и еквиваленти на крајот		938.415	349.722

Белешки кон посебните финансиски извештаи

1 Општи информации

Макпетрол а.д. Скопје (“Друштвото”) е Акционерско Друштво основано во Република Северна Македонија. Адресата на неговото регистрирано седиште е: Ул. “Св. Кирил и Методиј”, бр.4. 1000 Скопје, Република Северна Македонија.

Друштвото е најголем специјализиран дистрибутер со нафтени деривати и гас во Република Северна Македонија. Деловните активности на Друштвото исто така вклучуваат и производство и продажба на биодизел, како и продажба на големо и мало на трговски стоки, како и ексклузивно застапништво и дистрибуција за неколку глобални трговски марки, како што се: Honda, Valvoline, Goodyear и Dell. Друштвото има деловни активности и на меѓународните пазари.

Друштвото поседува лиценци издадени од релевантни регулаторни тела за извршување на следниве дејности: трговија на големо со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт, производство на горива наменети за транспорт со намешување на фосилни и биогорива, трговија со природен гас и производство на електрична енергија.

Со состојба на датумот на овој извештај Друштвото вработува 1.979 лица (2022: 1.934 лица). Од 2002, акциите на Друштвото котираат на официјалниот пазар на Берзата на Долгорочни Хартии од Вредност на Република Северна Македонија и учествуваат во формирањето на Македонскиот Берзански Индекс.

Друштвото е Матично Друштво на Групата Макпетрол а.д. Скопје и подружници. Деталите на вложувањата на Друштвото во подружниците за објавените финансиски периоди се објавени во Белешката 9.

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие посебни финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Овие посебни финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (“Службен весник на РМ” бр. 28/2004 ... 99/2022) и Правилникот за водење сметководство (“Службен весник на РМ” бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

Посебните финансиските извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти). Доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие посебни финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Овие посебни финансиски извештаи претставуваат посебни финансиски извештаи на Матичното Друштво и не ги вклучуваат финансиските извештаи на неговите подружници. Вложувањето на Матичното Друштво во подружниците е евидентирано по нивната набавна вредност (види Бел.9).

Посебните финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2023 и 2022 година.

Основа за подготовка (продолжува)

Друштвото ја води својата сметководствена евиденција и ги составува своите посебни финансиски извештаи во локална валута, односно во Македонски Денар (МКД), што претставува функционална и презентациона валута на Друштвото. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие посебни финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено.

2.2 Нови стандарди и интерпретации кои сèуште не се применети

На 31 декември 2023 година нема нови стандарди, амандмани на стандарди и интерпретации објавени во Службен весник на Република Северна Македонија.

2.3 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари ("Денари") по средниот курс на Народната Банка на Република Северна Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот за сеопфатната добивка како приходи или расходи од финансирање во периодот на нивното настанување. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута се следните:

	31 декември 2023	31 декември 2022
1 УСД	55,6516 денари	57,6535 денари
1 ЕУР	61,4950 денари	61,4932 денари
1 ЦХФ	66,4093 денари	62,4487 денари
1 ГБП	70,7612 денари	69,3350 денари
1 ЦАД	41,999 денари	42,5853 денари
1 АУД	37,8128 денари	39,1851 денари
1 ЈПУ	0,3934 денари	0,43720 денари

2.4 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна односно претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради оштетување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Претпоставената набавна вредност претставува ревалоризирана набавна вредност на одредени ставки на недвижностите, постројките и опремата кои се ревалоризирани во периодите пред 2005 година, по пат на примена на коефициенти за индексирање утврдени од страна на Државниот Завод за Статистика.

Цената на чинење на средствата, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Трошоците по камати за позајмици кои се користат за финансирање на изградба на недвижностите, постројките и опремата се капитализираат, за време на периодот кој е потребен да се завршат и подготват средствата за нивно ставање во употреба. Останатите трошоци по основ на позајмици се евидентирани како трошок во периодот на настанување.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога трошокот на ставката може разумно да се измери.

Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Извештајот за сеопфатната добивка во текот на периодот во кој се јавуваат.

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек.

Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите, постројките и опремата се пресметува пропорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	40 години
Погонска опрема	10 години
Останата опрема и моторни возила	4-5 години

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат, и доколку е потребно се коригираат, на секој датум на известување. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ. Приходите или расходите поврзани со отуѓување се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износ. Разликите се вклучени во Извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

2.5 Нематеријални средства

Нематеријални средства стекнати од страна на Друштвото се состојат од права и лиценци со дефиниран век на употреба. Тие се измерени според набавна вредност намалена за акумулирана амортизација. Последователните набавки се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Овие средства се амортизираат користејќи правопрпорционална метода во текот на период од две до пет години.

2.6 Вложувања во недвижности

Недвижностите, сопственост на Друштвото, кои се чуваат, пред се, со цел остварување приход од нивно изнајмување, наместо за употреба во редовниот тек на снабдување со стоки и услуги, за административни потреби или за нивна продажба, се признаени како вложувања во недвижности.

Овие вложувања се евидентирани според нивната набавна вредност, намалена за соодветната исправка на вредноста. Моделот на објективна вредност не е прифатен поради неможноста за нејзино веродостојно утврдување. Имено, споредливите пазарни трансакции за овие ставки на недвижности се ретки и при тоа, не постојат ниту алтернативни проценки, засновани на проекциите за дисконтирани парични текови.

Депрецијацијата на ставките на овие недвижности се пресметува правопрпорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба. Корисниот век на средствата кои се изнајмуваат е ист како во Белешка 2.4.

2.7 Оштетување на нефинансиски средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства со дефиниран век на употреба, недвижностите за изнајмување и нетековните средства чувани за продажба, се проверуваат за постоење на можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентиранiot износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентиранiot износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа неможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.8 Вложување во подружници и придружени друштва

Подружници

Стекнувањето на подружниците е евидентирано според методот на набавна вредност, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените акции или преземените обврски на датумот на стекнувањето, вклучително и непосредните расходи направени за целите на стекнувањето. Вложувањето на Друштвото во подружниците е евидентирано по нивната набавна вредност.

Придружени друштва

Придружени друштва се субјекти врз кои Друштвото има значително влијание, но не ги контролира истите. Постоењето на значително влијание се утврдува преку следното: застапеност во одборот на директори, учество во процесот на креирање политики и донесување на одлуки, материјални трансакции, меѓусебна размена на раководен персонал и обезбедување на суштински технички информации, и каде учеството во капиталот се движи помеѓу 20 и 50% од гласачките права. Вложувањата во придружените друштва се евидентирани според набавна вредност.

2.9 Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и финансиски средства расположливи за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства (продолжува)

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година, Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година, Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба.

Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од побарувања од купувачи, финансиски побарувања и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување.

Признавање и мерење на финансиски средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка.

Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите.

Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во останата сеопфатна добивка се вклучува како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност во периодот на кој се однесуваат. Каматите од средствата расположливи за продажба пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во добивки/загуби како финансиски приходи. Приходи од дивиденди од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Депризнавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Финансиски средства (продолжува)

Оштетувањето на финансиските средства

а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Како докази за оштетување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираните износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби. Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Друштвото може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба се намалува преку тековните добивки или загуби.

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Друштвото ги користи критериумите наведени во потточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, акумулираната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во Извештајот за финансиската состојба, се отстранува од сеопфатната добивка и се признава како добивка или загуба за периодот. Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, загубата поради оштетување се намалува преку тековните добивки или загуби.

2.10 Пребивање на финансиските средства и обврски

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.11 Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за завршување, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на материјалите и резервните делови се утврдува користејќи ја методата на пондериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба. Трошокот на производите и производството во тек вклучува и соодветен дел на општи трошоци врз основа на нормалниот оперативен капацитет.

2.12 Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени услуги во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања (продолжува)

Овие побарувања и позајмици иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања и позајмици според нивните оригинални услови на плаќања.

Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Значајните должници се тестираат за оштетување на индивидуална основа. Останатите побарувања со слични карактеристики на кредитен ризик се проценуваат групно.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираните износ на средството со признавање на поврзаните загуби со признавање на резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки/загуби. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка.

2.13 Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања со оригинален рок на доспевање до три месеци.

2.14 Капитал, резерви и акумулирани добивки/загуби

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции. Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани како намалување (нето од данокот) на приливите од емисијата.

(б) Сопствени акции

Кога Друштвото откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(в) Резерви

Резервите, кои се состојат од законски и други статутарни резерви, се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законска регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото. Согласно со законската регулатива резервите може да се користат за покривање на загубите, за купување на сопствени акции и исплата на дивиденди.

(г) Акумулирана добивка

Акумулираните добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2.15 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорниот аранжман. Сите финансиски обврски на Друштвото на датумите на известување се класифицирани во категоријата останати финансиски обврски евидентирани по нивната амортизирана набавна вредност. Тие се состојат од примени позајмици, обврски кон добавувачи и останати обврски.

Обврски кон добавувачи и други обврски

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок од една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски. Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Финансиски обврски (продолжува)

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност, разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка. Надоместите кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече. Во овој случај, надоместот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот.

Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

Депризнавање на финансиски обврски

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

2.16 Трошоци за позајмување

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба. Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивки или загубите во периодот во кој настанале.

2.17 Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Плаќањата по основ на наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот. Со состојба на 31 декември 2023 година Друштвото нема класифицирани средства во оваа категорија. Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на пропорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

Друштвото како закуподавач

Наемот каде Друштвото како закуподавач суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицираат како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во Извештајот за финансиска состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

2.18 Тековен и одложен данок на добивка

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Извештајот за сеопфатна добивка, коригирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Тековен и одложен данок на добивка (продолжува)

Согласно преодните одредби од измени на Законот за данок на добивка, почнувајќи од 2023 година, Друштвото треба да го подготви Извештајот за трансферни цени, без обврска да го доставува до даночните власти. Поднесувањето ќе биде потребно само доколку тоа го побараат даночните власти. Најрано даночните власти би можеле да побараат документација за трансферни цени за 2023 година на 15 април 2024 година, а Друштвото ќе има обврска да ја достави во рок од 15 дена од барањето.

Одложен данок на добивка

Одложениот данок на добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот данок на добивка се користат тековните важечки даночни стапки.

Одложениот данок на добивка се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот или останатата сеопфатна добивка, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот или во останатата сеопфатна добивка соодветно. Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2023 и 2022, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

2.19 Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие, Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден согласно законската регулатива. Друштвото пресмета и евидентира резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.20 Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместлив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.21 Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна процена на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се коригираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна процена. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

2.22 Признавање на приходите и расходите

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместок што треба да се прими за продадените производи и стоки односно обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат кога сумата од приходите може прецизно да се измерат и се очекува дека економските користи од извршената трансакција ќе има прилив во Друштвото, кога направените трошоци или идни трошоци може прецизно да се измерат и се исполнети критериумите за различните активности на Друштвото.

Приходи од продажба

Продажба на големо

Приходот од продажба на стоки на големо се признава во моментот на испорака до корисникот, кога корисникот ги прифаќа стоките, а наплатливоста на поврзаните побарувања е разумно обезбедена.

Продажба на мало

Приходот од продажба на стоки на мало се признава во моментот на продажба на корисникот. Приходите од продажба на мало вообичаено се во готовина или со кредитна картичка. Евидентираните приходи е бруто износот на приходите од продажбата, вклучувајќи ги и обврските по провизии за кредитни картички за трансакцијата. Тие провизии се евидентирани како трошоци за дистрибуција.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приходи од наемнини

Приходи од наемнини на средства под оперативен наем се признаваат во добивките и загубите на пропорционална основа во текот на наем периодот. Непредвидените наемнини, доколку ги има, се признаваат како интегрален дел од вкупните приходи од наемнини во текот на наем периодот.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата. Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи, Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

2.23 Распределба на дивиденда

Распределбата на дивиденди на акционерите на Друштвото е евидентирана како обврска во финансиските извештаи во периодот кога тие се одобрени од акционерите на Друштвото.

2.24 Преземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна процена на износот на загубата.

2.25 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.26 Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на Извештајот за финансиската состојба (настани за кои може да се врши коригирање) се рефлектирани во посебните финансиски извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3 Управување со финансиски ризици

3.1 Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик, ликвидносен ризик и ризиците поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Управниот Одбор врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитен ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2 Кредитен ризик

Кредитен ризик е ризик од финансиска загуба на Друштвото доколку корисникот или договорната страна на финансискиот инструмент не успее да ги исполни своите договорни обврски. Кредитниот ризик настанува од побарувања од купувачи, депозити во банки и парични средства и парични еквиваленти.

Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик е под влијание од страна на индивидуални карактеристики на секој клиент. Друштвото има воспоставени политики, за да се осигура дека продажбата на стоки и услуги е извршена на корисници со соодветна кредитна историја, односно Друштвото има воспоставени политики според кои кредитбилитетот на секој клиент е анализиран пред потпишување на договорот, додека малопродажбата целосно е однапред планирана. Кај Друштвото не постои материјално значајна концентрација на кредитен ризик поради големиот број на клиенти и нивните различни профили кои се во различни индустрии и географски региони.

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на Извештајот на финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела (во 000 мкд):

	2023	2022
Класи на финанс. средства - евидентирана вредност		
Финансиски средства расположливи за продажба		
Удели во капиталот во домашни котирали и некотирали друштва	937.244	772.244
Кредити и побарувања		
Финансиски побарувања	525	1.143
Побарувања од купувачи, нето	185.684	287.039
Побарувања по камати на купувачите, нето	3.628	2.254
Побарувања од продажба на платежни картички	234.442	207.113
Побарувања од вработени	8.026	8.804
Останати побарувања	6	-
Парични средства и еквиваленти	938.415	349.722
	2.307.970	1.628.319

3.3 Ликвидносен ризик

Претпазливо управување со ликвидносниот ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Друштвото, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото.

Ликвидносен ризик (продолжува)

Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски (000 мкд).

	31 декември 2023		31 декември 2022	
	Тековни До 1 год.	Нетековни	Тековни До 1 год.	Нетековни
Обврски од добавувачи	583.547	-	692.670	-
Обврски за дивиденди	6.955	-	5.746	-
Позајмици со камата	158	-	305.086	-
Обврски спрема вработените	85.363	-	72.777	-
	676.023	-	1.076.279	-

3.4 Пазарни ризици

Пазарен ризик е ризик од промени во пазарни цени, курсевите на странските валути и каматните стапки кои имаат влијание на приходите на Друштвото или на вредноста на финансиските инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е управување и контрола на изложеноста на пазарен ризик во прифатливи рамки и оптимизирање на поврат на средствата.

Ризик од курсни разлики

Друштвото има деловни активности на меѓународните пазари, и е изложено на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото и Доларот. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути. Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи (000 мкд):

	2023	2022
Средства		
ЕУР	22.370	20.143
УСД	35.494	85.789
	57.864	105.932
Обврски		
ЕУР	71.918	57.147
УСД	13.739	19.033
	85.657	76.180

Анализа на сензитивноста

	Промени во 2023	Промени во 2022	2023	2022
			Добивка или загуба (000 мкд)	
ЕУР	1%	1%	(495)	(370)
УСД	5%	5%	1.088	3.338

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината. при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР и други валути и 5% во однос на УСД. Негативен износ погоре означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако Денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР и други валути и 5% во однос на УСД. При намалување на вредноста на Денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР и други валути и 5% во однос на УСД, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак, како што е прикажано во табелата погоре (во илјади денари).

Ризик од каматни стапки врз паричните текови и објективната вредност

Друштвото е изложено на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и паричните текови. Раководството на Друштвото е во најголема мерка одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност.

Пазарни ризици (продолжува)

	2023 (000 мкд)	2022 (000 мкд)
Финансиски средства		
<i>Некаматносни</i>		
Фин.средства расположливи за продажба	937.244	772.244
Побарувања од купувачи, нето	185.684	287.039
Побарувања по камати на купувачите, нето	3.628	2.254
Побарувања од продажба на картички	234.442	207.113
Побарувања од вработени	8.026	8.804
Финансиски побарувања	525	1.143
Останати побарувања	6	-
Парични средства и еквиваленти	351.225	349.722
	1.720.780	1.628.319
<i>Со фиксна каматна стапка</i>		
Парични средства и еквиваленти	587.190	-
	2.307.970	1.628.319
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни</i>		
Обврски од добавувачи	583.547	692.670
Обврски за дивиденди	6.955	5.746
Обврски спрема вработени	85.363	72.777
	675.865	771.193
<i>Со фиксна каматна стапка</i>		
Позајмици	158	305.086
	676.023	1.076.279

3.5 Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со своите деловни активности според принципот на континуитет со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот. Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците обелоденети во Белешка 16, пари и парични еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал, ревалоризациони резерви, законски резерви и акумулирана добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по кредити се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти. Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2023 (000 мкд)	2022 (000 мкд)
Позајмици	158	305.086
Парични средства и парични еквиваленти	(938.415)	(349.722)
Нето обврски	(938.257)	(44.636)
Капитал – вкупно	7.786.987	7.334.116

3.6 Проценка на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството зависно од видот на средството или обврската.

Проценка на објективна вредност (продолжува)

3.6.1 Финансиски средства и обврски евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирали цени (некоригирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци покрај котираните цени вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиската состојба се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи (во илјади Денари):

31 декември 2023	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
<i>Фин. средства расположливи за продажба</i>				
Харт. од вред. кај котирали домашни друштва	937.244	-	-	937.244
31 декември 2022	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
<i>Фин. средства расположливи за продажба</i>				
Харт. од вред. кај котирали домашни друштва	772.244	-	-	772.244

Усогласувањето на салдата на овие средства помеѓу двата датуми на известување е објавено во Белешката 10.

3.6.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Сметководствената и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вр.		Објективна вр.	
	2023	2022	2023	2022
Средства				
Финансиски побарувања	525	1.143	525	1.143
Побарувања од купувачи, нето	185.684	287.039	185.684	287.039
Побарувања од пресметани камати на купувачите, нето	3.628	2.254	3.628	2.254
Побарувања од продажба на платежни картички	234.442	207.113	234.442	207.113
Побарувања од вработени	8.026	8.804	8.026	8.804
Останати побарувања	6	-	6	-
Парични средства и еквиваленти	938.415	349.722	938.415	349.722
Вкупни средства	1.370.726	856.075	1.370.726	856.075
Обврски				
Позајмици со камата	158	305.086	158	305.086
Обврски од добавувачи	583.547	692.670	583.547	692.670
Обврски за дивиденди	6.955	5.746	6.955	5.746
Обврски спрема вработени	85.363	72.777	85.363	72.777
Вкупни обврски	676.023	1.076.279	676.023	1.076.279

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради нивната краткорочна доспеаност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по кредити

Сметководствената вредност на обврските спрема доверителите и обврските по кредити соодветствува на нивната објективна вредност, поради нивното краткорочно доспевање.

4 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие посебни финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентирани износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Оштетување кај нефинансиски средства

При проценка на исправката на вредноста, Раководството го проценува надоместливиот износ на секое средство или групи кои генерираат готовина врз основа на очекуваните идни парични текови и примена на каматна стапка за нивно дисконтирање. Овие претпоставки, Друштвото ги проверува на годишно ниво. Несигурноста за проценка се однесува на претпоставки за идните резултати од работењето и утврдување на соодветна стапка за дисконтирање. Раководството на Компанијата го зеде во предвид целокупното влијание на глобална политичка – економска и енергетска криза при проценка на исправката на вредноста и смета дека нема ефект врз исправката на вредноста на средствата.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2023 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентирани вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5, 6 и 7. Фактичките резултати, сепак, може да се разликуваат поради технолошка застареност, посебно во делот на ИТ опремата и софтверите.

Оштетување на побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Друштвото пресметува оштетување за побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања врз основа на процена на загуби кои резултираат од неможности купувачите да ги подмират своите обврски. При процена на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи, дадените позајмици и останатите побарувања, процената се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното и може да го надминат нивото на загубите поради оштетувања кои се досега признати. Во текот на 2023 година не се направени промени во претходно користените претпоставки.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При процената на нето реализационата вредност, клучни претпоставки кои ги користи Друштвото се проценетите трошоци за продажба и очекуваната продажна цена. Овие претпоставки, Друштвото ги проверува на годишно ниво. Друштвото ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструменти не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за процена. Во примената на техниките за процена, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоците не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

Резервирања

Резервирањата се проверуваат на секој датум на Извештајот за финансиската состојба и се коригираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската. Во текот на 2023 година не се направени промени во претходно користените претпоставки.

5 Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема и останати средства	Аванси за. и инвест.во тек	Вкупно
На 01 јануари 2022 година					
Набавна или ревалоризирана вредност	922.911	4.725.409	2.787.468	230.450	8.666.238
Исправка на вредноста	-	(2.451.873)	(2.132.235)	-	(4.584.108)
Нето евидентирана вредност	922.911	2.273.536	655.233	230.450	4.082.130
Промени во текот на 2022 година					
Почетна нето евидентирана вредност	922.911	2.273.536	655.233	230.450	4.082.130
Набавки, нето од пренос од инв. во тек	25.337	221.106	180.826	19.213	446.482
Трансфер во нематеријални средства (Бел. 6)	-	-	-	(2.830)	(2.830)
Трансфер во трошоци	-	-	-	(31)	(31)
Интерни трансфер	-	(17)	17	-	-
(Продажби и расходувања – набавна вредност)	-	(117.278)	(37.156)	-	(154.434)
Продажби и расходувања – исправка на вредноста	-	65.302	37.020	-	102.322
(Депрецијација) за годината	-	(109.146)	(135.035)	-	(244.181)
Крајна нето евидентирана вредност	948.248	2.333.503	700.905	246.802	4.229.458
На 31 декември 2022 год. / 01 јануари 2023 год.					
Набавна или ревалоризирана вредност	948.248	4.829.220	2.947.375	246.802	8.971.645
Исправка на вредноста	-	(2.495.717)	(2.246.470)	-	(4.742.187)
Нето евидентирана вредност	948.248	2.333.503	700.905	246.802	4.229.458
Промени во текот на 2023 година					
Почетна нето евидентирана вредност	948.248	2.333.503	700.905	246.802	4.229.458
Набавки, нето од пренос од инв. во тек	12.690	206.551	128.658	16.650	364.549
Вишоци и кусок по попис набавна вредност, нето	-	11.844	-	-	11.844
Интерни трансфер	-	(116)	116	-	-
(Продажби и расходувања – набавна вредност)	-	(6.984)	(49.467)	-	(56.451)
Продажби и расходувања – исправка на вредноста	-	6.634	48.879	-	55.513
(Депрецијација) за годината	-	(112.508)	(142.381)	-	(254.889)
Крајна нето евидентирана вредност	960.938	2.438.924	686.710	263.452	4.350.024
На 31 декември 2023 година					
Набавна или ревалоризирана вредност	960.938	5.040.515	3.026.682	263.452	9.291.587
Исправка на вредноста	-	(2.601.591)	(2.339.972)	-	(4.941.563)
Нето евидентирана вредност	960.938	2.438.924	686.710	263.452	4.350.024

Продажби и расходувања

Во текот на 2023 година, Друштвото продаде и расходува дел од своите објекти и опрема чија нето евидентирана вредност изнесува 938 илјади денари (2022: 52.112 илјади денари) (види Белешка 22). Продажната вредност на делот кој се однесува на продадените средства изнесува 1.738 илјади денари (2022: 74.784 илјади денари) (види Белешка 19).

Недвижност, постројки и опрема (продолжува)

Инвестиции во тек

На 31 декември 2023 и 2022 година, авансите за и инвестициите во тек се состојат од:

	2023	2022
Вложувања во бензински станици и инсталации за деривати	209.077	206.407
Вложувања во административна зграда	20.795	15.644
Аванси на добавувачи	15.600	17.728
Скопје – работна единица	10.475	-
Вложувања во Полнилница Миладиновци	4.153	1.992
Вложувања во хотел – Струга	1.489	103
Останати вложувања	1.863	4.928
	263.452	246.802

Залог врз недвижности, постројки и опрема

На 31 декември 2023 и 2022 година, Друштвото нема залог врз своите недвижности, постројки и опрема. Средствата на Друштвото се користат за извршување на деловните активности на Друштвото.

6 Нематеријални средства

	Права и лиценци	Останато	Вкупно
На 01 јануари 2022 година			
Набавна или ревалоризирана вредност	89.595	12.135	101.730
Исправка на вредноста	(81.525)	(12.135)	(93.660)
Нето евидентирана вредност	8.070	-	8.070
Промени во текот на 2022 година			
Почетна нето евидентирана вредност	8.070	-	8.070
Набавки во текот на годината	53	795	848
Трансфер од НПО (Бел. 5)	2.830	-	2.830
(Амортизација) за годината	(4.412)	(171)	(4.583)
Крајна нето евидентирана вредност	6.541	624	7.165
На 31 декември 2022 год./ 01 јануари 2023 год.			
Набавна или ревалоризирана вредност	92.478	12.930	105.408
Исправка на вредноста	(85.937)	(12.306)	(98.243)
Нето евидентирана вредност	6.541	624	7.165
Промени во текот на 2023 година			
Почетна нето евидентирана вредност	6.541	624	7.165
Набавки во текот на годината	800	-	800
(Амортизација) за годината	(3.966)	(210)	(4.176)
Крајна нето евидентирана вредност	3.375	414	3.789
На 31 декември 2023 година			
Набавна или ревалоризирана вредност	93.278	12.930	106.208
Исправка на вредноста	(89.903)	(12.516)	(102.419)
Нето евидентирана вредност	3.375	414	3.789

7 Вложувања во недвижности

	2023	2022
Производна хала	23.356	24.024
Административни згради	2.223	2.286
	25.579	26.310

Вложувањата во недвижности се евидентирани по нивната набавна вредност на датумот на стекнувањето на средствата. Промените во евидентираната вредност на овие вложувања за разгледуваните периоди е како што следи:

	Вложувања во објект
На 01 јануари 2022	27.041
(Депрецијација) за годината	(731)
На 31 декември 2022/ 01 јануари 2023	26.310
(Депрецијација) за годината	(731)
На 31 декември 2023	25.579

8 Финансиски инструменти по категории

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	2023	2022
Средства според Извештајот за финансиската состојба		
Финансиски средства расположливи за продажба		
Хартии од вредност и капитални удели во домашни котиран и некотиран друштва	937.244	772.244
	937.244	772.244
Кредити и побарувања		
Финансиски побарувања	525	1.143
Побарувања од купувачи, нето	185.684	287.039
Побарувања од пресметани камати на купувачите. нето	3.628	2.254
Побарувања од продажба на платежни картички	234.442	207.113
Побарувања од вработени	8.026	8.804
Останати побарувања	6	-
Парични средства и еквиваленти	938.415	349.722
	1.370.726	856.075
	2.307.970	1.628.319
Обврски според Извештајот за финансиската состојба		
Останати финансиски обврски по амортизирана набавна вредност		
Позајмици	158	305.086
Обврски спрема добавувачи	583.547	692.670
Обврски за дивиденди	6.955	5.746
Обврски спрема вработените	85.363	72.777
	676.023	1.076.279

9 Вложувања во подружници и придружени друштва

Подружници

Следната табела ја прикажува вредноста и учеството на Друштвото во капиталот на неговите подружници на датумите на известување:

	% од учест.	Земја на основање	Дејност	Валута	Износ во вал.	31 декември 2023 (000 МКД)	Износ во вал.	31 декември 2022 (000 МКД)
ТРД Телевизија Макпетрол Телма дооел Скопје	100,00	Македонија	Телевизиска програма и емитување	МКД	-	225.309	-	200.310
Пром-гас дооел Скопје			Трговија на големо со цврсти, течни и гасовити горива	МКД	-	10.000	-	10.000
Макпетрол доо Белград	100,00	Македонија	Трговија	УСД	452.500	25.075	452.500	25.075
Петролмак Солун	100,00	Србија	Трговија	ЕУР	810.005	49.856	810.005	49.856
		Грција				310.240		285.241

Во текот на 2023 година, Друштвото го зголеми оснивачкиот влог во подружницата ТРД Телевизија Макпетрол Телма дооел Скопје во износ од 24.999 илјади денари, со што се стекна со 100% сопственост во подружницата.

Придружени друштва

Следната табела ја прикажува вредноста и учеството на Друштвото во капиталот на придружените друштва на датумите на известување:

	% од учест.	Земја на основање	Дејност	Валута	2023	2022
Оилко КДА Скопје	35,61	Македонија	Товарен патен транспорт	МКД	536.118	536.118
					536.118	536.118

Приходи од дивиденда

Во текот на 2023 година, Друштвото оствари приход од дивиденди од вложувањата во подружници и придружени друштва, како и од финансиските средства расположливи за продажба во вкупен износ од 135.999 илјади денари (2022: 88.605 илјади денари) (види Белешка 19).

10 Финансиски средства расположливи за продажба

	2023	2022
<i>Вложувања во хартии од вредност во домашни финансиски институции (котирачки)</i>		
Комерцијална Банка АД Скопје	937.200	772.200
<i>Вложувања во удели во капиталот на домашни правни субјекти (некотирачки)</i>		
Останати вложувања	44	44
	937.244	772.244

Финансиски средства расположливи за продажба (продолжува)

Движењето на сметката на вложувања во финансиски средства расположливи за продажба за разгледуваните периоди е како што следи:

	2023	2022
На 01 јануари	772.244	765.644
Промена на објективна вредност - останата сеопфатна добивка (Бел.15)	165.000	6.600
На 31 декември	937.244	772.244

11 Финансиски побарувања

	2023	2022
Финансиски позајмици на физички лица и вработени	525	839
Финансиски позајмици на домашни правни субјекти	-	304
	525	1.143
Од кои:		
Краткорочни финансиски побарувања	235	619
Долгорочни финансиски побарувања	290	524
	525	1.143

Во текот на 2023 година, Друштвото одобри позајмици во износ од 0 илјади денари (2022: 507 илјади денари) и оствари прилив од наплата во износ од 618 илјади денари (2022: 1.320 илјади денари).

Старосна структура и квалитет на кредитното портфолио

Салдото на финансиските побарувања може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
31 декември 2023				
Набавна вредност	525	-	34.725	35.250
Исправка на вредност	-	-	(34.725)	(34.725)
Нето евидентирана вредност	525	-	-	525
31 декември 2022				
Набавна вредност	1.143	-	34.725	35.868
Исправка на вредност	-	-	(34.725)	(34.725)
Нето евидентирана вредност	1.143	-	-	1.143

Резервирање поради оштетување и отписи поради ненаплатливост

Движењето на сметката на резервирањата поради оштетување на финансиските побарувања во текот на 2023 и 2022 година е како што следи:

	2023	2022
На 01 јануари	34.725	34.725
На 31 декември	34.725	34.725

12 Залихи

	2023	2022
Деривати и останати трговски стоки	784.230	894.724
Ситен инвентар и резервни делови	182.998	167.863
Стоки на пат	11.728	3.535
Недовршено производство и готови производи	78.318	98.802
	1.057.274	1.164.924

Движењето на сметката на исправката на вредноста на залихите на деривати и трговски стоки во текот на 2023 и 2022 година е како што следи:

	2023	2022
На 01 јануари	37.542	39.495
Расход од обезвреднување на залихи (Бел. 22)	2.022	10
Приход од исправка на вредноста на залихите (Бел. 19)	(2.876)	(1.963)
На 31 декември	36.688	37.542

13 Побарувања од купувачи и останати побарувања

	2023	2022
Побарувања од купувачи		
Домашни купувачи	369.213	389.710
Странски купувачи	47.470	82.217
Поврзани субјекти	31.025	74.714
	447.708	546.641
Намалено за: резервирање поради оштетување	(262.024)	(259.602)
	185.684	287.039
Побарувања за пресметани камати		
Побарувања од пресметани камати на купувачите	494.393	494.572
Намалено за: резервирање поради оштетување по камати	(490.765)	(492.318)
	3.628	2.254
Останати тековни побарувања		
Аванси на добавувачи	381.961	968.942
Побарувања од продажба на платежни картички за полнење на нафтени деривати	234.442	207.113
Побарувања за припејд картички за гориво	102.814	101.288
Однапред платени трошоци	71.779	130.983
Побарувања од вработени	8.026	8.804
Побарувања од државата по основ на акцизи	-	1.905
Останати побарувања	6	-
	799.028	1.419.035
Намалено за: резервирање поради оштетување на останати побарувања	(5.151)	(9.157)
	793.877	1.409.878
	983.189	1.699.171

Старосна структура и квалитет на портфолиото на побарувањата од купувачи и побарувања за пресметани камати

Салдото на побарувањата од купувачите и побарувања за пресметани камати може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

31 декември 2023	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	163.839	25.473	752.789	942.201
Исправка на вредност	-	-	(752.789)	(752.889)
Нето евидентирана вредност	163.839	25.473	-	189.312

Побарувања од купувачи и останати побарувања (продолжува)

31 декември 2022	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	273.824	15.469	751.920	1.014.213
Исправка на вредност	-	-	(751.920)	(751.920)
Нето евидентирана вредност	273.824	15.469	-	289.293

Анализата на старосната структура на доспеаните неоштетени побарувања од купувачите и побарувања за пресметани камати е како што следи:

	2023	2022
Од 1 - 3 месеци	7.826	3.081
Од 3 - 6 месеци	161	2.058
Од 6 - 12 месеци	207	489
Над 1 година	17.279	9.841
	25.473	15.469

Резервирање поради оштетување и отписи поради ненаплатливост

Движењето на сметката на резервирањата од оштетувања на побарувања од купувачи, побарувањата за камати и останатите побарувања во текот на 2023 и 2022 година е како што следи:

	Купувачи		Камати и останати побарувања		Вкупно	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
На 01 јануари	259.602	261.869	501.475	450.701	761.077	712.570
Тековни оштетувања (бел.22)	4.133	3.454	1.573	50.774	5.706	54.228
Интерен трансфер	-	-	919	-	919	-
Ослобод.на резервации (бел.19)	(1.711)	(5.721)	(8.051)	-	(9.762)	(5.721)
На 31 декември	262.024	259.602	495.916	501.475	757.940	761.077

Во текот на 2023 година, Друштвото изврши директен отпис на целосно ненаплатливи побарувањата од купувачи и останати побарувања во износ од 77 илјади денари (2022: 155 илјади денари) (види Белешка 22).

14 Парични средства и еквиваленти

	2023	2022
Депозити во домашни банки (доспеваат помалку од три месеци)	587.190	-
Денарски и девизни сметки кај домашни банки	247.601	259.495
Парични еквиваленти – вредносни картички	1.878	2.979
Готовина во благајна	1.597	1.094
Останати средства	100.149	86.154
	938.415	349.722

15 Капитал

Акционерски капитал

На 31 декември 2023 и 2022 година регистрираниот акционерски капитал на Друштвото изнесува 3.483.842 илјади денари, (денарска противвредност на 57.459.792 Евра). Истиот е поделен на 112.382 запишани и во целост платени обични акции со право на глас со номинална вредност од 511,29 Евра по акција.

Имателите на обичните акции имаат право на глас во Собранието на Друштвото, право на исплата на дел од добивката и право на исплата на дел од остатокот од ликвидациона односно стечајната маса на Друштвото. Согласно акционерската книга на Друштвото на 31 декември 2023 и 2022 нема ограничувања на правата засновани на закон и/или Одлука на надлежен орган во однос на тргување со истите.

Капитал (продолжува)

Структурата на акционерскиот капитал на датумите на известување е како што следи:

	31 декември 2023	31 декември 2022
Домашни правни лица	40,20%	40,13%
Домашни физички лица	58,17%	58,46%
Странски правни лица	0,52%	0,39%
Странски физички лица	1,10%	1,02%
	100,00%	100,00%

Прегледот на движењето на акционерскиот капитал во текот на 2023 и 2022 година е како што следи:

	Број на акции			Износ (000) МКД		
	Во оптек	Сопствени	Вкупно	Во оптек	Сопствени	Вкупно
01 јан.2022	101.144	11.238	112.382	3.135.464	348.378	3.483.842
31 дек. 2022	101.144	11.238	112.382	3.135.464	348.378	3.483.842
01 јан.2023	101.144	11.238	112.382	3.135.464	348.378	3.483.842
31 дек. 2023	101.144	11.238	112.382	3.135.464	348.378	3.483.842

Резерви

Движењето на сметката на резервите во текот на 2023 и 2022 година е како што следи:

	Законски резерви	Статутарни резерви за откуп на сопст. акции	Ревалоризациони резерви	Реинвестирана добивка	Вкупно
На 01 јануари 2022	134.220	348.377	517.473	-	1.000.070
Распоред на акумулирана добивка	68.700	300.000	-	300.000	668.700
Ефект од промена на објект.вред.на вложувања (бел.10)	-	-	6.600	-	6.600
На 31 дек. 2022/ 01 јануари 2023	202.920	648.377	524.073	300.000	1.675.370
Распоред на акумулирана добивка	64.547	-	-	300.000	364.547
Ефект од промена на објект.вред.на вложувањата (бел.10)	-	-	165.000	-	165.000
На 31 декември 2023	267.467	648.377	689.073	600.000	2.204.917

Дивиденди

Во текот на 2023 Друштвото распредели дел од акумулираните добивки за дивиденди и награди во вкупен износ од 482.845 илјади денари (2022: 408.827 илјади денари).

16 Позајмици

	2023	2022
Краткорочни позајмици со камата од домашни банки		
Краткорочни кредити од домашни банки со фиксна каматна стапка	-	305.000
Останати обврски кон домашни банки со фиксна каматна стапка	158	86
	158	305.086

Во текот на 2023 година, Друштвото позајми краткорочни средства од домашни банки во вкупен износ од 1.754.108 илјади денари (2022: 1.449.180 илјади денари) и и во целост ги отплати (2022: 10.561.383 илјади денари).

Со состојба на 31 декември 2023 година, Друштвото има склучено Договори за рамковни револвинг кредити со домашни банки со доспевање од 2025 до 2029 во вкупен износ од 1.466.485 илјади денари.

17 Обврски кон добавувачи и останати обврски

	2023	2022
Добавувачи		
Домашни добавувачи	426.992	444.996
Странски добавувачи	83.576	74.182
Поврзани субјекти	72.979	173.492
	583.547	692.670
Останати тековни обврски		
Обврски за акцизи	155.883	57.646
Издадени платежни картички ВЕРНА	134.435	134.009
Примени аванси од купувачи	134.048	213.715
Обврски за ДДВ	114.770	106.917
Обврски спрема вработените	85.363	72.777
Обврски по картици за гориво	82.114	80.825
Пресметани трошоци	44.517	34.165
Обврски за персонален данок и придонеси од плати	43.819	36.961
Обврски кон државата	21.914	16.194
Обврски за дивиденди	6.955	5.746
Обврски за отпремнини	4.603	3.289
Останато	72	248
	828.493	762.492
Вкупно добавувачи и останати обврски	1.412.040	1.455.162

18 Приходи од продажби

	2023	2022
Трговска стока	29.869.095	36.994.688
Наем	61.756	55.608
Надомест за задолжителни стокови резерви	57.800	57.647
Угостителство	21.698	15.806
Услуги	18.693	18.721
Готови производи	1.196	1.715
Останати приходи од продажба	2.363	5.617
Вкупно приходи од продажба	30.032.601	37.149.802
Од кои:		
Приходи од продажба на домашен пазар	29.260.350	35.092.562
Приходи од продажба на странски пазар	772.251	2.057.240
Вкупно приходи од продажба	30.032.601	37.149.802
Од кои:		
Приходи од продажба на мало	26.050.144	27.710.395
Приходи од продажба на големо	3.982.457	9.439.407
Вкупно приходи од продажба	30.032.601	37.149.802

19 Останати деловни приходи

	2023	2022
Приходи од дивиденди (Бел. 9)	135.999	88.605
Приходи од отпис на обврски и вишоци по попис	117.121	142.249
Приходи од добиени работи	57.007	51.096
Вишоци на недвижности, постројки и опрема по попис (Бел.5)	11.884	-
Ослободување на резервации од оштетување на побарувања (Бел. 13)	9.762	5.721
Приход од исправка на вредноста на залихите (Бел. 12)	2.876	1.963
Продажба на недвижности, постројки и опрема (Бел. 5)	1.738	74.784
Останато	17.117	27.537
	353.504	391.955

20 Потрошени материјали

	2023	2022
Трошоци за енергија	144.679	226.020
Трошоци за материјали	106.725	82.944
Гориво, плин и мазут	10.954	14.759
Останато	1.781	1.695
	264.139	325.418

21 Трошоци за користи на вработените

	2023	2022
Бруто плати	1.533.117	1.265.907
Останати надоместоци и награди	179.728	165.568
Отпремнини при пензионирање	4.603	3.290
	1.717.448	1.434.765

Останатите надоместоци спрема вработените се однесуваат главно на надоместоците за регреси за годишен одмор, отпремнини при пензионирање, разни видови помош, бонуси и сл.

22 Останати деловни трошоци

	2023	2022
Транспортни услуги	400.604	363.441
Останати услуги	124.569	105.965
Промоција, пропаганда, реклами и репрезентација	110.210	118.969
Услуги за одржување и заштита	108.112	101.471
Банкарски и трошоци на платниот промет	72.737	72.821
Премии за осигурување	60.935	44.725
Кусоци	39.500	51.713
Други даноци, придонеси и членарини	31.981	29.009
Наемнини	30.118	28.760
ПТТ услуги	25.814	26.247
Донации	14.393	12.766
Загуби од оштетување на побарувањата (Бел.13)	5.706	54.228
Вредносно усогласување на залихи (Бел. 12)	2.022	10
Неотпишана вред. на продадена и расходувани објекти и опрема (Бел.5)	938	52.112
Неотпишана вред.на продадени нетековни средства чувани за продажба	-	1.877
Расход од отпис на ненаплатливи побарувања (Бел.13)	77	155
Останати трошоци	50.852	34.091
	1.078.568	1.098.360

23 Финансиски приходи и расходи

	2023	2022
Приходи		
Приходи од камати	11.975	51.879
Позитивни курсни разлики	5.413	10.796
	17.388	62.675
Расходи		
Расходи по камати	(1.579)	(5.190)
Негативни курсни разлики	(6.782)	(16.214)
	(8.361)	(21.404)
Финансиски приходи, нето	9.027	41.271

24 Данок на добивка

Усогласувањето на вкупниот даночен трошок според Извештајот за сеопфатната добивка за 2023 и 2022 е како што следи:

	2023	2022
Добивка пред оданочување:	832.034	1.408.612
Усогласување за:		
Неодбитни трошоци за даночни цели	202.543	170.575
Даночен кредит за наплатени побарувања	(5.649)	(4.048)
Даночен кредит за вратен дел од заем	(285)	(421)
Износ на неисплатени надоместоци над утврдените износи	(2.524)	(3.089)
Даночен кредит за дивиденда	(135.999)	(88.605)
Износ на извршени вложувања од добивката	(270.037)	(300.000)
Основа за оданочување	620.083	1.183.024
Даночна стапка	10%	10%
Тековен даночен трошок	62.008	118.302
Намалување на пресметаниот данок на добивка	(690)	(650)
Данок на добивка	61.318	117.652
Ефективна даночна стапка	7,37%	8,35%

25 Заработувачка по акција

Заработувачката по акција (основна и разводнета) е пресметана по пат на делење на добивката која припаѓа на имателите на обични акции (по намалувањето за делот од добивката по оданочување за имателите на приоритетни акции), со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината.

	2023	2022
Добивка која припаѓа на имателите на обични акции	770.716	1.290.960
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	101.144	101.144
Заработувачка по акција – основна и разводнета (денари по акција)	7.620	12.764

26 Неизвесни и преземени обврски

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2023 година судските постапки покренати против Друштвото изнесуваат 34.475 илјади денари (2022: 124.010 илјади денари). На датумот на овие посебни финансиски извештаи не се евидентирани резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Друштвото редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на тековните судски спорови. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди. Раководството на Друштвото верува дека истите нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Долгорочни и краткорочни гаранции

Со состојба на 31 декември 2023 година Друштвото има преземени обврски по долгорочни и краткорочни денарски и девизни гаранции издадени од страна на неколку домашни банки во вкупен износ од 221.594 илјади денари (2022: 253.588 илјади денари).

Даночни обврски

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да произлезат дополнителни даноци и трошоци. Врз основа на проценката на Раководството на денот на овие посебни финансиски извештаи не постојат услови за дополнителни потенцијални обврски по тој основ.

Неизвесни и преземени обврски (продолжува)

Согласно измените во законот за данок на добивка во 2019 година и Правилникот за формата и содржината на извештајот за трансферни цени (Службен весник на РСМ бр. 59/2019) Друштвото има обврска да изготви извештај за трансферни цени за 2023 година. Согласно преодните одредби од измени на Законот за данок на добивка, Друштвото треба да го подготви Извештајот за трансферни цени, без обврска да го доставува до даночните власти. Поднесувањето ќе биде потребно само доколку тоа го побараат даночните власти. Најрано даночните власти би можеле да побараат документација за трансферни цени за 2023 година на 15 април 2024 година, а Друштвото ќе има обврска да ја достави во рок од 15 дена од барањето. До датумот на овој извештај, Друштвото нема изготвено извештај за трансферни цени. Друштвото спроведува редовна проценка на потенцијалните даночни ефекти што се очекува да произлезат од новите барања за трансферни цени. Раководството на Друштвото оценува дека таквите износи што можат да се појават нема да имаат никаков материјален ефект врз финансиските извештаи и пријавените даноци.

27 Трансакции со поврзани субјекти

Следната табела ги прикажува обемот и салдата од трансакциите со поврзаните субјекти со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2023 и 2022 година.

2023	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
Подружници				
ТВ канал Макпетрол – Телма дооел Скопје	7.692	7.352	4.680	74.778
Пром Гас дооел Скопје	74	31.771	787.989	-
Макпетрол доо Белград	4.819	412	-	13.797
Петролмак Грција	95	1.669	-	39.036
Придружени друштва				
Оилко КДА Скопје	18.345	31.775	196.061	571.372
Клучен раководен кадар				
Клучен раководен кадар – побарувања	-	-	-	-
Краткор.користи за клучен раководен кадар	-	-	-	90,236
2022	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
Подружници				
ТВ канал Макпетрол – Телма дооел Скопје	8.077	7.357	4.329	71.047
Пром Гас дооел Скопје	59.304	160.000	2.899.183	-
Макпетрол доо Белград	1.605	412	-	10.574
Петролмак Грција	95	1.586	-	49.054
Придружени друштва				
Оилко КДА Скопје	5.633	4.137	136.188	424.253
Клучен раководен кадар				
Клучен раководен кадар – побарувања	80	-	-	-
Краткор.користи за клучен раководен кадар	-	-	-	62.581

28 Настани по период на известување

По 31 декември 2023 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие посебни финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на посебните финансиските извештаи. Следниов настан е материјално значајен за објавување во овие посебни финансиски извештаи:

На ден 25.12.2023 година, Управниот одбор на „Макпетрол“ А.Д. – Скопје, согласно членот 22 став 1 од Законот за преземање на акционерските друштва, доби известување од ОИЛКО КДА – Скопје за неговата намера за преземање на сите обични акции со право на глас, издадени од „Макпетрол“ А.Д. – Скопје, со обврска да ги откупи по цена од 67.001 денари за 1(една) акција.

Последователно на ден 21.2.2024 година, Управниот одбор на „Макпетрол“ А.Д. – Скопје, согласно членот 28 од Законот за преземање на акционерските друштва, доби Понуда и Проспект за преземање од ОИЛКО КДА – Скопје, за сите обични акции со право на глас, издадени од „Макпетрол“ А.Д. – Скопје, со обврска да ги откупи по цена од 67.001 денари за 1(една) акција.

Настани по период на известување (продолжува)

Како резултат на добиената Понуда и Проспект за преземање од ОИЛКО КДА – Скопје, врз основа на член 21 став 4 и член 31 став 1 и 2 од Законот за преземање на акционерски друштва, Управниот одбор на „МАКПЕТРОЛ“ А.Д. – Скопје, донесе Образложено мислење во врска со Понудата за преземање на обични акции со право на глас издадени од страна на „Макпетрол“ А.Д. – Скопје од преземачот ОИЛКО КДА Скопје, кое го објави на ден 01.03.2024 на СЕИ Нет. На ден 5.3.2024 година Управниот одбор на „Макпетрол“ А.Д. - Скопје, доби изменета Понуда за преземање на обични акции со право на глас од „Макпетрол“ А.Д. Скопје, од ОИЛКО КДА – Скопје, која беше објавена во дневниот весник „Слободен печат“ и во „Службен весник на Република Северна Македонија“ на 22.2.2024 година. Заклучно со ден 27.03.2024 законскиот рок за прифаќање на понудата од страна на заинтересираните акционери се уште не е истечен, односно известување за исходот на понудата за преземање од страна на преземачот ОИЛКО КДА Скопје се уште не е објавено.

Прилози

Прилог 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2023

Прилог 2 – Посебен Годишен извештај за работењето со состојба на и годината што завршува на 31 декември 2023

© 2024 Грант Торнтон ДОО. Сите права се задржани..

'Grant Thornton' се однесува на брендот под кој фирмите членки на Grant Thornton обезбедуваат услуги на уверување, даночни и консултантски услуги на своите клинети и/или се однесува на една или повеќе фирми членки во смисла на соодветниот контекст. Grant Thornton International Ltd (GTIL) и фирмите членки не се во партнерство на светско ниво. GTIL и секоја фирма членка на GTIL претставува посебен правен субјект. Услугите се обезбедуваат од страна на самите фирми членки. GTIL не обезбедува услуги на клиентите. GTIL и нејзините фирми членки не се агенти на, и не се обврзани едни кон други и не се одговорни за дејствијата или пропустите на други фирми членки.